

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ในการ
แก้ไขปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงในสังคมไทย

ชื่อผู้เขียน : นางสาวศนิตรา ถาบุตร

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2543

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ราชภัณฑารักษ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ อิงคะวัต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญในการแก้ไข
ปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงในสังคมไทย” ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและศึกษาถึง
รูปแบบ ปัจจัย และผลกระทบของการฉ้อราษฎร์บังหลวงในสังคมไทย และสาเหตุที่ทำให้
มาตรการแก้ไขปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่นำมาใช้ไม่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งศึกษาถึง
มาตรการในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง

วิธีที่ใช้ในการวิจัยศึกษาเป็นการศึกษาจากเอกสาร โดยอาศัยการเก็บข้อมูลจาก
รายงานผลการวิจัย เอกสารของทางราชการ กฎหมาย วิทยานิพนธ์ หนังสือ และกรณีศึกษา

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวงเนื่องมาจากสาเหตุทางสังคม เศรษฐกิจและ
การเมือง และสาเหตุทางด้านกฎหมาย โดยที่รูปแบบของการฉ้อราษฎร์บังหลวง มีอยู่ด้วย
กัน 4 รูปแบบ คือ การรับสินบนโดยตรง การร่ำรวยผิดปกติที่ไม่อาจอธิบายได้ว่าเกิดจาก

อะไร การใช้สิทธิพลทางการเมืองเพื่อกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย และการที่เจ้าหน้าที่รัฐมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเสียเอง

ผลกระทบของการฉ้อราษฎร์บังหลวงจะส่งผลเสียหายต่อทางเศรษฐกิจ สังคม การบริการ และทางการเมือง และอุปสรรคที่ทำให้มาตรการแก้ไขปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงไม่ประสบผลสำเร็จก็คือ อุปสรรคในการแสวงหาผู้ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมาลงโทษทางอาญา และ/หรือทางวินัย

ส่วนมาตรการในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญในการแก้ไขปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง มีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ คือ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การถอดถอนจากตำแหน่ง และการดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จากการวิจัยพบว่า การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญเป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยรัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น และมีบทลงโทษกับผู้ทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงอย่างรุนแรง ดังนั้นแล้วมาตรการดังกล่าวจะสามารถแก้ไขและลดปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงได้ในระดับหนึ่ง